

Nummer: 2010/4013

Rep. nr.: 2010/10478

Zitting van:

7 december 2010

EINDARREST

Het HOF VAN BEROEP, zitting houdend te ANTWERPEN, DERDE BIS KAMER, recht doende in burgerlijke zaken, heeft volgend arrest gewezen:

Nr. 2009/AR/2764 In zake:

wonende te :

appellant,

vertegenwoordigd door Mr. MERTENS Wim, advocaat te 3580 BERINGEN, Scheigoorstraat 5

tegen de beschikking uitgesproken op 30 juni 2009 door de Beslagrechter in de Rechtbank van eerste aanleg te Hasselt

TEGEN :

De Stedenbouwkundig Inspecteur van de Provinciale afdeling ROHM Limburg, met burelen te 3500 HASSELT, Koningin Astridlaan 50 bus 1,

geïntimeerde,

vertegenwoordigd door Mr. LEMACHE Christian, advocaat te 3800 SINT-TRUIDEN, Tongersesteenweg 60

1. voorgaande

1.

Bij arrest van het Hof van beroep te Antwerpen d.d. 23/11/2005 werd de heer _____ veroordeeld wegen inbreuken op de wetgeving inzake stedenbouw en werd de herstellvordering gegrond verklaard als volgt:

Beveelt beklaagde de plaats in de vorige staat te herstellen, hetgeen impliceert

- *de integrale afbraak, inclusief de vloerplaat, van de wederrechtelijk opgerichte loods – waarvan alleen een staalconstructie als geraamte werd opgericht zonder gevel – en dakbedekking met als grondafmeting 15m op 30m*
- *de integrale afbraak van het open afdak met PVC-golfplaten, waaronder een brandstoffenciterne bovengronds geïnstalleerd is*
- *de integrale afbraak van de aarden wal met plasticbedekking met reliëfwijziging van 0,5m over een afstand van 50m langs de _____ en over een afstand van 80m langs de rechter perceelgrens*
- *de integrale afbraak van de grondverharding van het terrein met kiezel en grind en betonnen afboording vanaf de voorliggende straat tot achter de woning over een afstand van 50m en een breedte van 4 meter, gesitueerd tussen de woning en de linker perceelgrens*

binnen de termijn van EEN JAAR ingaande vanaf het in kracht van gewijsde gaan van huidig arrest.

Veroordeelt beklaagde, voor het geval dat aan de veroordeling tot herstel niet wordt voldaan, tot betaling aan de stedenbouwkundige inspecteur van een dwangsom van HONDERD VIJFTIG EURO per dag vertraging vanaf de eerste dag volgend op het verstrijken van de hoger vermelde

hersteltermijn en in zoverre huidig arrest vooraf werd betekend.

Dit arrest werd aan de heer _____ betekend op 13/01/2006.

Op 09/05/2007 werd ten verzoeken van de stedenbouwkundige inspecteur een bevel betekend voor een dwangsom van 150 dagen of € 22.500 en op 14/06/2007 werd uitvoerend beslag gelegd op roerende goederen voor een dwangsom van 165 dagen of € 24.750, te vermeerderen met de kosten. Op 12/07/2007 volgde een proces-verbaal van aanplakking en op 29/08/2007 en 24/10/2007 werd telkens een nieuwe verkoopdag betekend.

Op 30/10/2007 tekende de heer _____ verzet aan tegen het bevel, het beslag en de betekening van een nieuwe verkoopdag, bij middel van een dagvaarding voor de beslagrechter.

Bij beschikking van de Beslagrechter te Hasselt d.d. 30/06/2009 werd het verzet ongegrond verklaard.

2. vorderingen in beroep

Tegen deze beschikking tekende de heer _____ hoger beroep aan bij verzoekschrift neergelegd ter griffie op 01/10/2009. Hij vordert het verzet gegrond te verklaren.

De stedenbouwkundige inspecteur besluit tot bevestiging van de bestreden beschikking.

3. ontvankelijkheid

Er wordt geen betekening voorgelegd van de bestreden beschikking en partijen houden voor dat deze niet betekend is.

Het hoger beroep, dat regelmatig is naar vorm en termijn, is ontvankelijk.

4. beoordeling

1.

Een termijn, zowel een respijftermijn als een uitvoeringstermijn, kan in het dwangsomrecht maar beginnen lopen vanaf de betekening. Dat is een gevolg van enerzijds het voorwaardelijk karakter van de dwangsom en anderzijds van het gegeven dat de betekening van een uitspraak waaraan een dwangsom is verbonden er niet louter op gericht is de veroordeelde op de hoogte te brengen van het bestaan van de uitspraak, maar vooral van het feit dat de eisende partij erop staat dat de veroordeling wordt uitgevoerd. Pas vanaf dat ogenblik weet de veroordeelde dat de eisende partij aandringt op uitvoering van de uitspraak en bijgevolg moet de veroordeelde vanaf dat ogenblik beschikken over de hele termijn die door de rechter nodig werd geacht om de bevolen prestatie in natura te verwezenlijken.

(WAGNER K., Dwangsom en de januskop van de uitvoerings- en respijftermijn, noot bij Cass. 28 maart 2003, R.W. 2004-05, 138)

Wanneer de dwangsomrechter een termijn bepaalt voor de uitvoering van de hoofdveroordeling en oordeelt dat de opgelegde dwangsom eerst zal verschuldigd zijn na verloop van die termijn, dan heeft deze termijn, wat de dwangsom betreft, de strekking de veroordeelde nog enige tijd te geven de veroordeling na te komen, zonder dat de niet-nakoming meteen de verbeurte van de dwangsom tot gevolg heeft.

Bijgevolg dient deze termijn, wat de dwangsom betreft, te worden beschouwd als een termijn in de zin van art. 1385bis, 4de lid Ger.W. (zie Cass. 28 maart 2003, R.W. 2004-05, 137 met noot; DIRIX E. Executieproblemen met betrekking tot de dwangsom, in De dwangsom, Jura Falconis Libri, 1999, p. 46, nr. 15).

2.

De voorwaarde van de voorafgaande betekening dient bijgevolg begrepen te worden tegen de achtergrond van de regel dat een dwangsom slechts verschuldigd is, indien de uitspraak van de hoofdveroordeling waaraan zij is verbonden, uitvoerbaar is. De vereiste betekening strekt er mee toe aan de veroordeelde ter kennis te brengen dat de schuldeiser van oordeel is dat aan de vereisten voor een gedwongen tenuitvoerlegging van de hoofdveroordeling is voldaan en hij er uitvoering van verlangt.

Er anders over oordelen heeft de werking van een valkuil. De termijn zou immers lopen zonder dat de schuldenaar er weet van heeft en de schuldeiser zou in die omstandigheden kunnen wachten met de betekening totdat de termijn verstreken is. (zie DIRIX E, BROECKX K., Beslag, A.P.R., editie 2010, 83 b)

3.

In het arrest van het Benelux Gerechtshof dd. 16/12/2004 (T.V.M. 2005, 271), wordt enkel gezegd dat de termijn bedoeld in art. 1, lid 4 van de eenvormige wet betreffende de dwangsom, naar zijn aard niet moet worden beschouwd als een procesrechtelijke termijn die beheerst wordt door het nationale recht van elk der lidstaten, zodat die termijn niet zonder meer verlengd wordt tot de eerstvolgende werkdag wanneer hij vervalt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag.

De respijttermijn inzake een dwangsom is geen procesrechtelijke termijn, zodat dit arrest geen afbreuk doet aan wat hiervoor werd gesteld.

4.

Nu de wet op de dwangsom van openbare orde is, gezien deze niet enkel het belang van de schuldeiser bij werkelijke nakoming door de schuldenaar van zijn verbintenis beoogt, maar ook het gezag van de rechterlijke beslissingen wil versterken en de tenuitvoerlegging ervan vereenvoudigen, en dus de essentiële belangen van de Staat betreft (zie o.m. Cass. 03.06.1996, Arr. Cass. 1996, nr. 204; WAGNER, K., Dwangsom, A.P.R., nr. 77, p.78), dient het Hof dit ambtshalve op te werpen. Partijen hebben daarover ter zitting standpunt ingenomen.

5.

Te dezen werd in het veroordelend arrest het herstel bevolen binnen een jaar ingaande vanaf het in kracht van gewijsde gaan van het arrest. Verder werd de beklaagde, voor het geval dat aan de veroordeling tot herstel niet wordt voldaan, veroordeeld tot betaling van een dwangsom van € 150 per dag vertraging.

Het obligatoire aspect van de veroordeling begint in casu bijgevolg weliswaar te lopen na verloop van de toegestane uitvoeringstermijn ("binnen een termijn van een jaar vanaf de dag van het in kracht van gewijsde gaan van het arrest"), maar ondanks de bewoordingen van het veroordelend arrest, heeft het executoriale aspect van de veroordeling (de verbeuring van de dwangsom) slechts effect na het verstrijken van de toegestane termijn, te rekenen vanaf de betekening dd. 13/01/2006 van de beslissing van de dwangsomrechter, te dezen het veroordelend arrest.

Er kunnen in casu dus slechts dwangsommen verschuldigd zijn vanaf een jaar na datum van de betekening of vanaf 14/01/2007.

6.

Bij het onderzoek van de uitvoerbare titel dient de beslagrechter zich streng op te stellen en moet hij het rechterlijk gebod waarop de dwangsom is ingesteld, beperkend interpreteren. De dwangsom is slechts verbeurd wanneer de handelwijze van de executieplichtige zonder redelijke discussie een schending is van het vonnis of arrest waarin de dwangsom werd opgelegd. De door de bodemrechter opgelegde hoofdveroordeling dient dan ook voldoende nauwkeurig geformuleerd te zijn zodat de veroordeelde precies weet waaraan zich te houden. Is de dwangsomveroordeling precies geformuleerd, dan is er voor de executierechter geen marge van beoordeling.

Bij de bepaling van wat al dan niet inbreukmakend gedrag is, moet het nodige gezond verstand aan de dag gelegd worden. Wanneer door het gedrag van de veroordeelde de doelstellingen van het rechterlijk gebod of verbod verwezenlijkt werden - wanneer dat gebod of verbod m.a.w. naar de geest werd nageleefd - doch er volgens een overdreven strenge interpretatie van dat gebod of verbod toch nog een afwijking kan voorliggen van de letter van datgene wat bevolen werd, dient de geest van het gebod of verbod te primeren op de letter ervan. M.a.w. het doel en strekking van de veroordeling dienen als richtsnoer genomen, met dien verstande dat de veroordeling geacht wordt niet verder te strekken dan tot het bereiken van het daarmee beoogde doel. (zie o.m. WAGNER K., Dwangsom, A.P.R., nr. 98, p. 96-97; DIRIX E., Beslag en collectieve schuldenregeling (2002-2007), TPR 2007, p 2053).

De dwangsom is enkel verbeurd wanneer de gewraakte handelswijze klaarblijkelijk, d.w.z. zonder redelijke discussie, een inbreuk op de opgelegde verplichting oplevert. Enkel in dat geval is er sprake van een inbreuk en wordt de dwangsom verbeurd. Is een redelijke discussie mogelijk, dan is de dwangsom niet verbeurd. (DIRIX E., BROECKX K., o.c. nr. 83 j).

7.

Bij arrest van het Hof van beroep te Antwerpen d.d. 23/11/2005 werd de herstellvordering gegrond verklaard, onder meer als volgt: "Beveelt beklaagde de plaats in de vorige staat te herstellen, hetgeen impliceert de integrale afbraak van de grondverharding van het terrein met kiezel en grind en betonnen afboording vanaf de voorliggende straat tot achter de woning over een afstand van 50m en een breedte van 4 meter, gesitueerd tussen de woning en de linker perceelgrens."

Uit een proces-verbaal van vaststelling d.d. 26/06/2007, opgesteld door een gemachtigde medewerker van het agentschap Inspectie RWO Limburg, blijkt "dat de loods, het open afdak en de aarden wal volledig werden verwijderd, maar dat de grondverharding met kiezel en grind en boordstenen tussen woning en linker perceelsgrens in stand wordt gehouden".

Uit een proces-verbaal van vaststelling d.d. 03/08/2007, opgesteld door een gemachtigde medewerker van het agentschap Inspectie RWO Limburg, blijkt "dat de grondverharding met kiezel en de boordstenen verwijderd zijn en dat de verwijdering van de loods, het open afdak en de aarden wal reeds vastgesteld werd op 26/06/2007". Op 14/08/2007 werd dan ook, op basis van voorgaande vaststelling een 'proces-verbaal van vaststelling van uitvoering

arrest' afgeleverd door de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur.

Ingevolge art. 6.1.45 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, gelden bovengenoemde processen-verbaal als bewijs van het herstel en van de datum van het herstel, behoudens bewijs van het tegendeel. Dit bewijs kan geleverd worden met alle middelen van recht.

8.

De heer [] brengt een foto bij van de oprit naar zijn woning en beweert deze foto gemaakt te hebben op 11/02/2009. Op deze foto is de oprit naar zijn woning te zien en deze oprit lijkt, althans prima facie, op de toestand van deze oprit zoals deze blijkt uit de foto, genomen door de gemachtigde medewerker van het agentschap Inspectie RWO Limburg, die gevoegd werd bij het proces-verbaal d.d. 26/06/2007. Evenwel blijkt nergens uit wanneer de thans neergelegde foto precies genomen is en bijgevolg vormt dit gegeven dan ook geen bewijs van het tegendeel van wat in de genoemde processen-verbaal werd vastgesteld.

Tevergeefs verwijst de heer [] in dat verband naar een stedenbouwkundige vergunning d.d. 28/04/2005, waarbij de woning met privé-inrit werd geregulariseerd. Het Hof verwijst in het veroordelend arrest immers uitdrukkelijk naar deze vergunning, zodat deze niet kan beschouwd worden als een nieuwe gebeurtenis die eventueel de actualiteit van de titel kan aantasten.

De heer [] verwijst verder naar een proces-verbaal d.d. 10/10/2007 van een politie-inspecteur van de zone West-Limburg die verklaart "dat hij op 18/01/2007 heeft vastgesteld dat de betreffende loods werd verwijderd en de oppervlakte ervan terug werd ingezaaid en dat de aarden wal alsook de

grondverharding eveneens werden verwijderd". Hij voegt daaraan toe "dat hij op verschillende, niet exact bepaalde tijdstippen, gezien heeft dat de werken hoofdzakelijk door zelf werden uitgevoerd". Dit proces-verbaal, dat blijkbaar gebaseerd is op herinneringen van bijna een jaar oud, is te weinig precies om een tegenbewijs te kunnen vormen van de processen-verbaal opgesteld door de medewerkers van het agentschap Inspectie RWO Limburg.

De (kennelijk vooraf getypte) verklaringen van vrienden en burens dienen als welwillendheidsverklaringen aanzien te worden en kunnen dan ook geen tegenbewijs uitmaken van duidelijke en deugdelijke processen-verbaal.

9.

Er zijn bijgevolg dwangsommen verschuldigd vanaf 14/01/2007 (datum van het verstrijken van de respijttermijn) tot 03/08/2007 (datum van vaststelling van algeheel herstel) of 201 dagen x € 150 = € 30.150.

10.

Gelet op het bovenstaande dient niet verder onderzocht te worden of in casu het achterlaten van enkele stukken afbraakmateriaal eveneens een inbreuk uitmaakt, nu deze eventuele inbreuk volledig samenvalt met de periode waarvoor reeds dwangsommen verbeurd zijn.

11.

Beide partijen worden op onderscheiden punten in het ongelijk gesteld, zodat de kosten van de procedure ingevolge art. 1017, 4de lid Ger.W. door de rechter kunnen verdeeld worden zoals hij raadzaam acht.

OM DEZE REDENEN

HET HOF

Rechtsprekend op tegenspraak.

Gelet op art. 24 van de wet van 15 juni 1935.

Ontvangt het beroep en verklaart het deels gegrond.

Bevestigt dienvolgens de bestreden beschikking, mits deze aanpassing dat het beslag gegrond is voor een bedrag in hoofdsom van € 30.150, te vermeerderen met de kosten van uitvoering.

Verwijst beide partijen elk in hun eigen kosten van de procedure van beide instanties.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting van de DERDE BIS KAMER van het HOF VAN BEROEP, zitting houdend te ANTWERPEN, op

ZEVEN DECEMBER TWEEDEUZEND EN TIEN

waar aanwezig waren :

D. VAN OVERLOOP
V. PEETERS

Raadsheer,
Griffier

V. PEETERS

D. VAN OVERLOOP